

تحولات هفتگی بازار نفت و گاز | هفته منتهی به ۸ آوریل ۲۰۲۲

واحد پژوهش اتحادیه صادرکنندگان فرآورده‌های نفت، گاز و پتروشیمی ایران

نویسنده: رکسانا اسدی منش

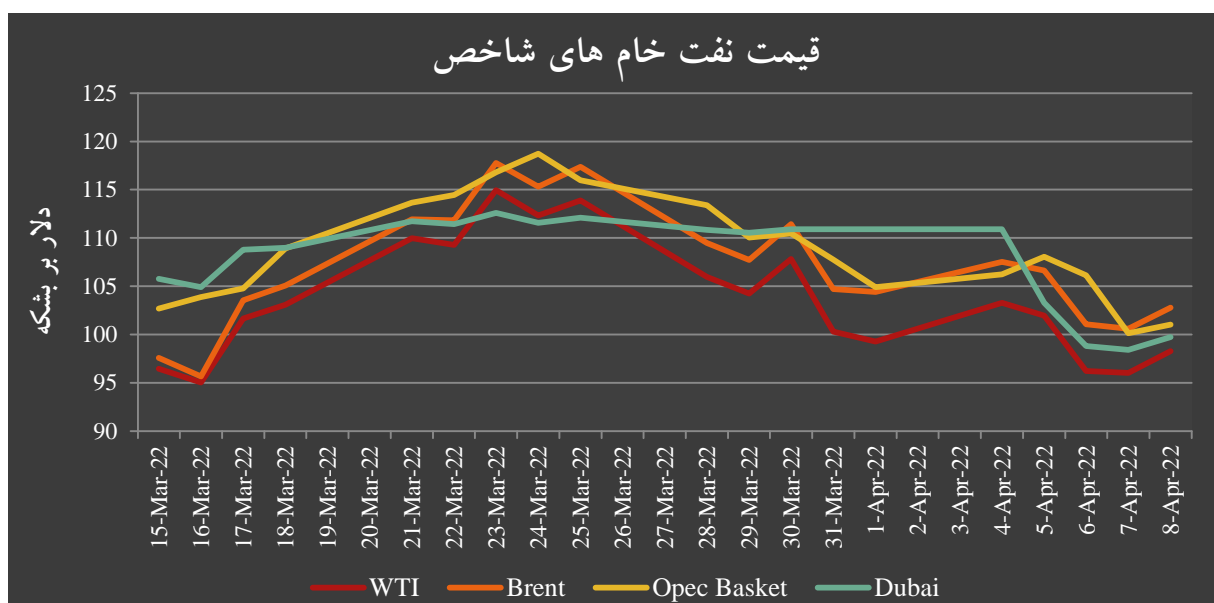
تأیید نهایی: فریدون اسعدی

تمولات بازار نفت

روند قیمت‌ها:

در هفته منتهی به ۸ آوریل، قیمت نفت خام‌های شاخص در معاملات فیوچرز به دلیل تشدید نگرانی از بهبود روند تقاضا، افزایش ذخایر نفت خام آمریکا به بیشترین میزان از ماه دسامبر ۲۰۲۱، آزادسازی ذخایر استراتژیک نفت، کاهش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس و افزایش ارزش دلار کاهش یافت. بدین ترتیب، متوسط قیمت نفت خام‌های وست تگزاس، نفت برنت، سبد اوپک و دبی نسبت به هفته گذشته به میزان ۴/۲۱، ۳/۵۵، ۴/۵۶ و ۷/۷۵ درصد کاهش یافت.

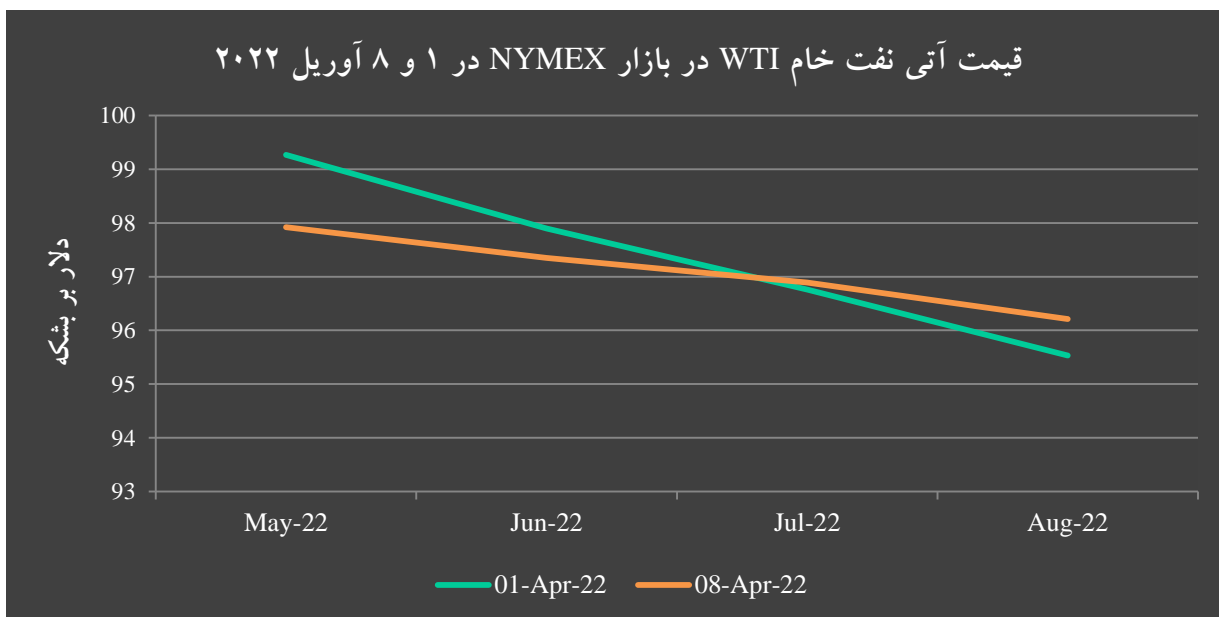

Source: oilprice, OPEC

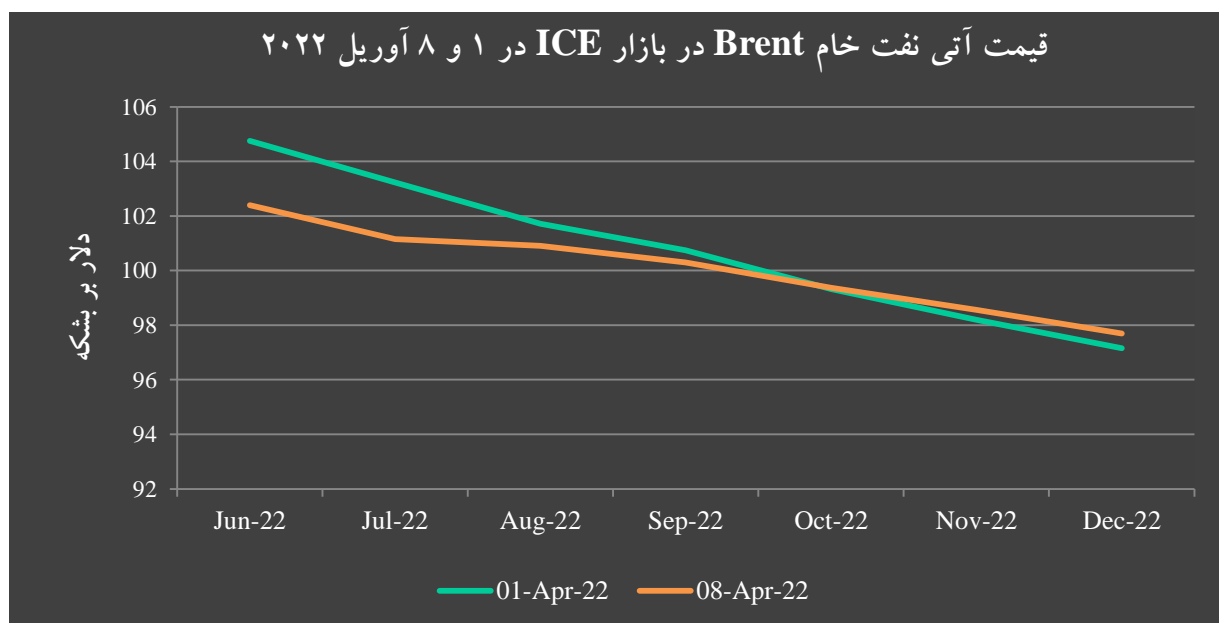
در بازارهای بورس نایمکس و لندن در هفته منتهی به ۸ آوریل، ساختار بازارها در وضعیت بکواردیشن^۱ قرار داشت. در بازار نایمکس در ۱ آوریل، قیمت قراردادهای ماه اول ۹۹/۲۷ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۳/۷۵ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۸ آوریل، قیمت قراردادهای ماه اول ۹۷/۹۲ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۱/۷۱ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

در بازار آیس (ICE) در ۱ آوریل، قیمت قراردادهای ماه اول ۱۰۴/۷۵ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۴ دلار بر بشکه، بالاتر بود. در ۸ آوریل، قیمت قراردادهای ماه اول ۱۰۲/۴ دلار بر بشکه بود که نسبت به قراردادهای ماه چهارم به میزان ۲/۱ دلار بر بشکه، بالاتر بود.

^۱ بکواردیشن (Backwardation) به شرایطی گفته می‌شود که در بازار فیزیکی قیمت‌های آتی از قیمت‌های نقدی کمتر است.

Source: CME, April 2022

Source: ICE, April 2022

براساس گزارش هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا^۲، سطح ذخیره‌سازی نفت خام در آمریکا در هفته منتهی به ۸ آوریل، ۹/۴ میلیون بشکه افزایش یافت و به ۴۲۱/۸ میلیون بشکه رسید. میزان خوراک نفت خام پالایشگاهی نیز نسبت به هفته قبل با ۴۲۵ هزار بشکه در روز کاهش به ۱۵,۵۲۳ هزار بشکه رسید. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها^۳ نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۱ واحد درصد کاهش یافت (جدول ۱). براساس گزارش بیکر هیوز، در هفته منتهی به ۸ آوریل، تعداد دکل‌های حفاری نفت آمریکا ۱۳ دستگاه افزایش یافت و مجموع دکل‌های آمریکا به ۶۸۷ دستگاه رسید (جدول ۲).

جدول (۱): اطلاعات هفتگی نفت خام در آمریکا، هفته منتهی به ۸ آوریل، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۸ آوریل ۲۰۲۲		تغییرات هفتگی
	هفته منتهی به ۱ آوریل ۲۰۲۲	هفته منتهی به ۸ آوریل ۲۰۲۲	
۹/۴	۴۲۱/۸	۴۱۲/۴	ذخیره سازی تجاری نفت خام آمریکا (میلیون بشکه)
-۳/۷	۲۳۳/۱	۲۳۶/۸	ذخیره سازی بنزین (میلیون بشکه)
-۰/۱	۹۱/۴	۹۱/۵	ظرفیت بهره برداری پالایشگاه (درصد)
-۴۲۵	۱۵,۵۲۳	۱۵,۹۴۸	خوراک پالایشگاهی (هزار بشکه در روز)
-۱,۵۱۳	۲,۱۸۰	۳,۶۹۳	صادرات نفت خام (هزار بشکه در روز)
۱,۲۰۸	۳,۸۱۵	۲,۶۰۷	خالص واردات نفت خام (هزار بشکه در روز)

Source: U.S. Energy Information Administration, April 13, 2022

جدول (۲): تعداد دکل‌های حفاری فعال در آمریکا و کانادا، هفته منتهی به ۸ آوریل، ۲۰۲۲

تغییرات هفتگی	هفته منتهی به ۸ آوریل ۲۰۲۲		تغییرات هفتگی
	هفته منتهی به ۱ آوریل ۲۰۲۲	هفته منتهی به ۸ آوریل ۲۰۲۲	
			آمریکا
۱۳	۵۴۶	۵۳۳	تعداد دکل‌های نفتی
۳	۱۴۱	۱۳۸	تعداد دکل‌های گازی
۱۶	۶۸۷	۶۷۱	مجموع تعداد دکل‌های آمریکا
			کانادا
-۱۱	۵۳	۶۴	تعداد دکل‌های نفتی
-۲	۵۸	۶۰	تعداد دکل‌های گازی
-۱۳	۱۱۱	۱۲۴	مجموع تعداد دکل‌های کانادا

Source: Baker Hughes, April 2022

^۲. U.S. Energy Information Administration, April 13, 2022

^۳. نرخ بهره‌برداری از پالایشگاه‌ها عبارت است از درصد ظرفیت فعلی تولید پالایشگاه‌ها به ظرفیت اسمی پالایشگاه‌ها.

عوامل تأثیرگذار بر قیمت نفت در هفته منتهی به ۸ آوریل، ۲۰۲۲:

مهم‌ترین عوامل تأثیرگذار بر نوسانات قیمت نفت به تفکیک عوامل تقویت‌کننده و تضعیف‌کننده به شرح ذیل است:

۱- عوامل تقویت‌کننده قیمت نفت:

- کاهش موجودی ذخایر بنزین و فرآورده‌های میان‌تقطیر: در هفته منتهی به ۸ آوریل، کل موجودی ذخایر بنزین به میزان ۳/۸ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۲۳۳/۱ میلیون بشکه رسید و نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به میزان ۰/۷۶ درصد کمتر می‌باشد. موجودی ذخایر فرآورده‌های میان‌تقطیر نیز نسبت به هفته گذشته به میزان ۲/۹ میلیون بشکه کاهش یافت و به ۱۱۱/۴ میلیون بشکه رسید و نسبت به مدت مشابه در سال گذشته به میزان ۲۲ درصد کمتر می‌باشد.^۴
- کاهش تولید نفت روسیه: براساس گزارش رویترز، تولید نفت و میعانات گازی روسیه در ماه مارس از ۱۱/۰۶ میلیون بشکه در روز در ماه فوریه، به ۱۱/۰۱ میلیون بشکه در روز کاهش یافت و در ۳۱ مارس، تولید نفت به ۱۰/۶ میلیون بشکه در روز کاهش یافت که پایین‌ترین سطح روزانه از سپتامبر ۲۰۲۱ است. در همان زمان، بارگیری نفت یورال روسیه، از بنادر غربی در دریای بالتیک به دلیل لغو برخی از محموله‌ها، نسبت به برنامه اولیه در ماه گذشته ۵ درصد کاهش یافت. کاهش تولید نفت در روسیه به تغییرات لجستیک و تأمین مالی نیز مربوط می‌شود.^۵ طبق داده‌های وزارت انرژی روسیه، تولید نفت روسیه در هفته اول آوریل ۴/۵ درصد در مقایسه با میانگین ماه مارس کاهش یافت که شدیدترین کاهش تولید از ماه می ۲۰۲۰ است. براساس داده‌های مذکور، روسیه بین ۱ تا ۶ آوریل معادل ۱۰/۵۲ میلیون بشکه نفت در روز تولید کرده است که این میزان حدود ۵۰۰ هزار بشکه در روز کمتر از میانگین تولید روسیه در کل ماه مارس است. اگر این روند در ماه آوریل ادامه یابد، روسیه شاهد بزرگترین کاهش ماهانه تولید نفت خود از ماه می ۲۰۲۰ است، زمانی که داوطلبانه کاهش تولید خود را به عنوان بخشی از توافق اوپک پلاس شروع کرد. خریداران در غرب همچنان از محموله‌های نفت روسیه اجتناب می‌کنند و تحلیلگران انتظار دارند که روسیه تولید خود را در ماه جاری بین ۱ تا ۱/۵ میلیون بشکه در روز کاهش دهد.^۶
- اعمال تحریم‌های جدید علیه روسیه: در روز دوشنبه ۴ آوریل به دلیل افزایش آمار مرگ و میر در نزدیکی کیف اوکراین و اعمال تحریم‌های جدید علیه روسیه، قیمت نفت بیش از ۳ درصد جهش داشت. زیرا بیشتر شدن تلفات غیرنظامیان در اوکراین فشار بر کشورهای اروپایی را برای اعمال تحریم‌ها بر بخش انرژی روسیه افزایش داد. از زمان تهاجم روسیه به اوکراین در ۲۴ فوریه، تحریم‌ها و اجتناب خریداران از نفت روسیه، تولید نفت را کاهش داده و نگرانی از کاهش عرضه را شدت داده است. براساس گزارش Lipow Oil Associates از آنجایی که ایالات متحده و اتحادیه اروپا خرید نفت روسیه را کاهش می‌دهند، کماکان چین و هند به عنوان

^۴ U.S. Energy Information Administration, April 13, 2022

^۵ Reuters, April 4, 2022

^۶ Oil Price, April 7, 2022

مشتریان اصلی باقی می‌مانند و بسیاری از پالایشگاه‌های این کشورها ممکن است تمایلی به خرید نفت روسیه نداشته باشند.^۷

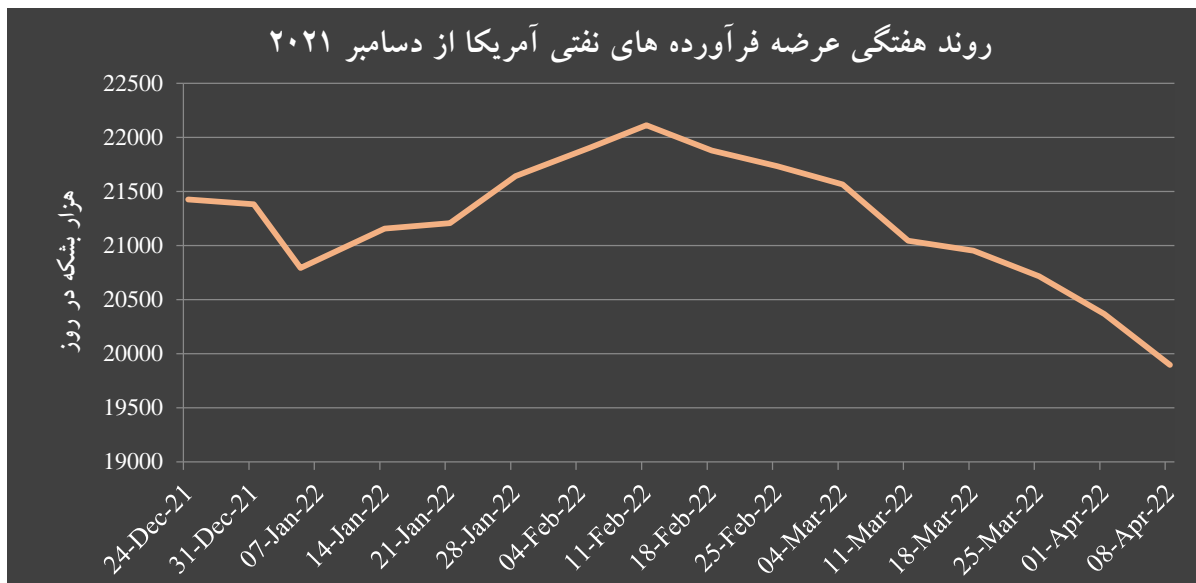
- افزایش قیمت رسمی فروش نفت خام عربستان سعودی: آرامکو شرکت نفت دولتی عربستان سعودی، قیمت رسمی فروش نفت خام Arab Light خود را در سراسر جهان برای محموله‌های بارگیری در ماه می به مقصد آسیا، افزایش داد و بشکه‌های آسیایی بیشترین افزایش قیمت بین ۲/۷ تا ۴/۴ دلار بر بشکه را داشتند. این افزایش قیمت، نشان می‌دهد که تقاضا برای نفت هنوز بسیار بالا است و با انجام این کار، عرضه نفت از ایالات متحده کاهش می‌یابد.^۸
- توقف مذاکرات هسته‌ای در وین: وزیر امور خارجه ایالات متحده اعلام کرد که مجموعاً در خصوص احتمال حصول توافق در مذاکرات رفع تحریم‌ها در وین خوشبین نیست و اعلام این خبر منجر به افزایش قیمت‌های نفت خام شد.

۲- عوامل تضعیف‌کننده قیمت نفت

- تشدید نگرانی از بهبود روند تقاضای نفت: قیمت جهانی نفت پس از شیوع کرونا در چین وارد روند نزولی شد و این روند هم‌چنان با اصرار چین به تداوم قرنطینه عمومی در شانگهای ادامه پیدا کرده است. بازارها به نظاره تحولات در چین نشسته‌اند که مقامات این کشور همچنان شهر شانگهای با ۲۶ میلیون نفر جمعیت را برای صفر کردن آمار کووید ۱۹ در قرنطینه نگه داشته‌اند. چین بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان است و بازار نگران تأثیر قرنطینه‌های کرونایی در این کشور بر تقاضا برای سوخت است.
- کاهش تقاضای نفت آمریکا: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، میانگین کل فرآورده‌های عرضه شده آمریکا که شاخصی برای ارزیابی تقاضا است، در هفته منتهی به ۸ آوریل، به میزان ۴۷۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۱۹,۸۹۶ هزار بشکه در روز رسید. در این میان، عرضه بنزین نسبت به هفته گذشته به میزان ۵۱ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۸,۶۰۹ هزار بشکه در روز رسید. عرضه فرآورده‌های میان‌تقطیر هم-چون گازوئیل و نفت کوره به میزان ۵۵ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۳,۸۶۳ هزار بشکه در روز رسید. عرضه سایر فرآورده‌های نفتی نیز به میزان ۳۶۳ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۷,۴۲۵ هزار بشکه در روز رسید.

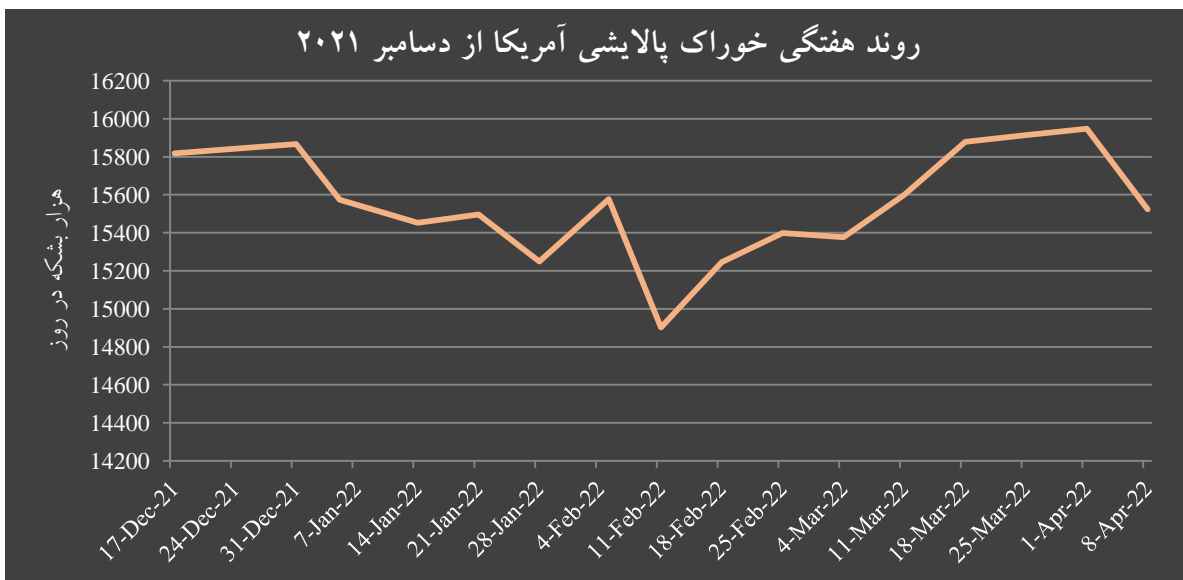
⁷ Oil Price, Lipow Oil Associates Company, April 4, 2022

⁸ Price Futures, April 4, 2022

Source: U.S. Energy Information Administration, April 13, 2022

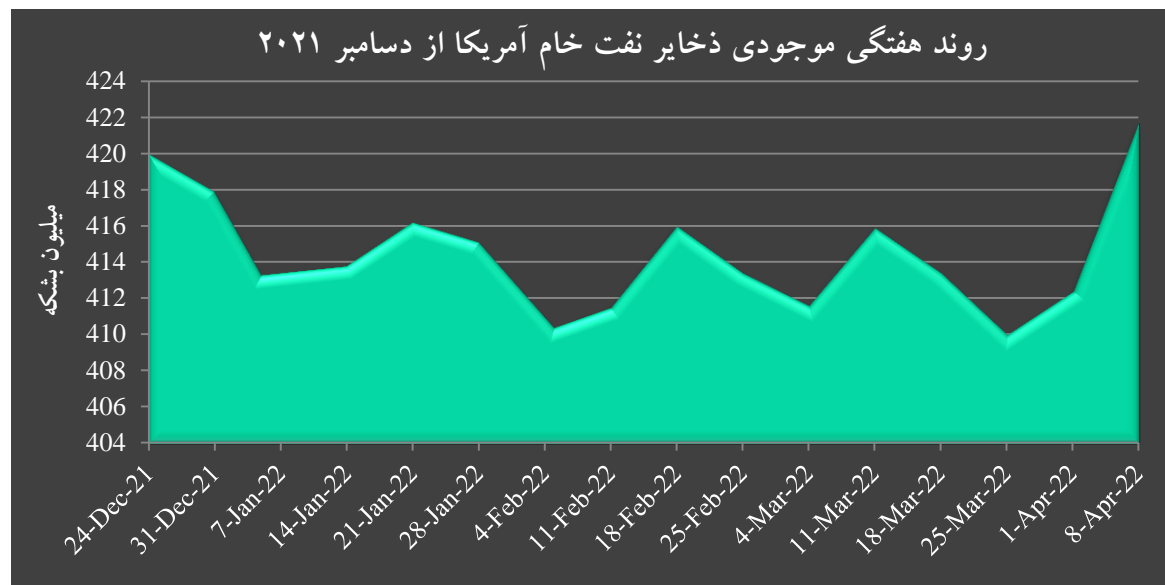
- کاهش سطح خوراک پالایشی آمریکا: براساس گزارش اداره اطلاعات انرژی آمریکا در هفته منتهی به ۸ آوریل، سطح خوراک پالایشی آمریکا به میزان ۴۲۵ هزار بشکه در روز کاهش یافت و به ۱۵,۵۲۳ هزار بشکه در روز رسید که به میزان ۴۷۲ هزار بشکه در روز (معادل ۳/۱ درصد) بیشتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد.

Source: U.S. Energy Information Administration, April 13, 2022

- افزایش سطح ذخیره‌سازی نفت خام: طبق داده‌های اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۸ آوریل، موجودی ذخایر نفت خام این کشور به میزان ۹/۴ میلیون بشکه افزایش یافت که بیشترین میزان از ماه دسامبر ۲۰۲۱ است و به ۴۲۱/۸ میلیون بشکه رسید و به میزان ۷۰/۶ میلیون بشکه (معادل ۱۴/۳ درصد) کمتر از مدت مشابه در سال قبل می‌باشد.

Source: U.S. Energy Information Administration, April 13, 2022

- افزایش تعداد دکل‌های نفت آمریکا: شرکت خدمات انرژی بیکر هیوز در گزارش خود در روز جمعه اعلام کرد که تعداد دکل‌های نفت آمریکا، که نشانگر اولیه تولید آتی است، در هفته منتهی به ۸ آوریل، ۱۳ دستگاه افزایش یافت و به ۵۴۶ دستگاه رسید. تولید نفت آمریکا نسبت به هفته گذشته تغییر نکرد و در سطح ۱۱/۸ میلیون بشکه باقی ماند.^۹
- آزادسازی ۱۲۰ میلیون بشکه ذخایر استراتژیک نفت خام: پس از اعلام آمار کاهش ذخایر استراتژیک نفت از سوی آژانس بین‌المللی انرژی، قیمت نفت به پایین‌ترین حد در سه هفته اخیر رسید. به گزارش بلومبرگ، اعضای آژانس بین‌المللی انرژی با آزادسازی ۱۲۰ میلیون بشکه نفت خام موافقت کردند. این تعهد بخشی از اعلام قبلی ایالات متحده مبنی بر آزادسازی ۱۸۰ میلیون بشکه ذخایر است. ۶۰ میلیون بشکه از ۱۲۰ میلیون بشکه قبلاً به عنوان بخشی از آزادسازی ۱۸۰ میلیون بشکه‌ای ذخایر استراتژیک که هفته گذشته وزارت انرژی انجام داد به حساب آمده است. وزارت انرژی اعلام کرد، در ایالات متحده، اولین ۹۰ میلیون بشکه از ۱۸۰

^۹ Baker Hughes, April 2022

میلیون بشکه ذخایر استراتژیک نفت بین ماه‌های می و ژوئن آزاد خواهد شد و از طریق دو آگهی فروش مجموعاً ۷۰ میلیون بشکه به اضافه ۲۰ میلیون بشکه قرار است در ماه می آزاد شوند.

این دومین باری است که آژانس بین‌المللی انرژی در سال جاری ذخایر خود را منتشر می‌کند و به طور مؤثر عرضه جهانی را حدود ۲ میلیون بشکه در روز برای حداقل دو ماه آینده افزایش می‌دهد، زیرا جهان تلاش میکند بر اثرات منفی کاهش نفت روسیه غلبه کند. لازم به ذکر است که این گروه مجموعاً حدود ۱/۵ میلیارد بشکه ذخایر استراتژیک نفت خام دارند.^{۱۰}

- **تصمیم ژاپن به آزادسازی ۱۵ میلیون بشکه از ذخایر نفتی:** ژاپن قصد آزادسازی ۱۵ میلیون بشکه از ذخایر نفتی از جمله ذخایر ملی نفتی در راستای آزادسازی مشترک ۱۲۰ میلیون بشکه نفت از سوی اعضاء آژانس بین‌المللی انرژی دارد. البته هم‌چنان زمان و مدت آزادسازی مشخص نشده است. ژاپن از نظر میزان مشارکت در آزادسازی در رتبه دوم پس از ایالات متحده آمریکا قرار دارد، و اولین باری است که این کشور قصد آزادسازی نفت از ذخایر ملی‌اش را دارد.^{۱۱}

- **از سرگیری صادرات نفت خام از پایانه CPC^{۱۲} قزاقستان:** براساس گزارش Tanker Trackers نفتکش‌های حامل ۹ میلیون بشکه نفت خام، پس از ۱۰ روز عدم صادرات دریایی، قزاقستان را ترک کرده‌اند. دو هفته پیش، صادرات نفت خام از پایانه CPC در سواحل دریای سیاه روسیه پس از تحمل خسارت‌های بحرانی به طور کامل متوقف شد. اختلال در صادرات نفت خام نتیجه خسارات شدید ناشی از طوفان شدید و ادامه شرایط بد آب و هوایی بود. خط لوله CPC بین ۱/۲ تا ۱/۴ میلیون بشکه در روز نفت خام را از قزاقستان حمل می‌کند که فشار بیشتری را بر بازار جهانی که در حال حاضر با کاهش عرضه به دلیل محدودیت‌های تحریم علیه نفت خام روسیه، دست و پنجه نرم می‌کند، وارد می‌کند.^{۱۳}

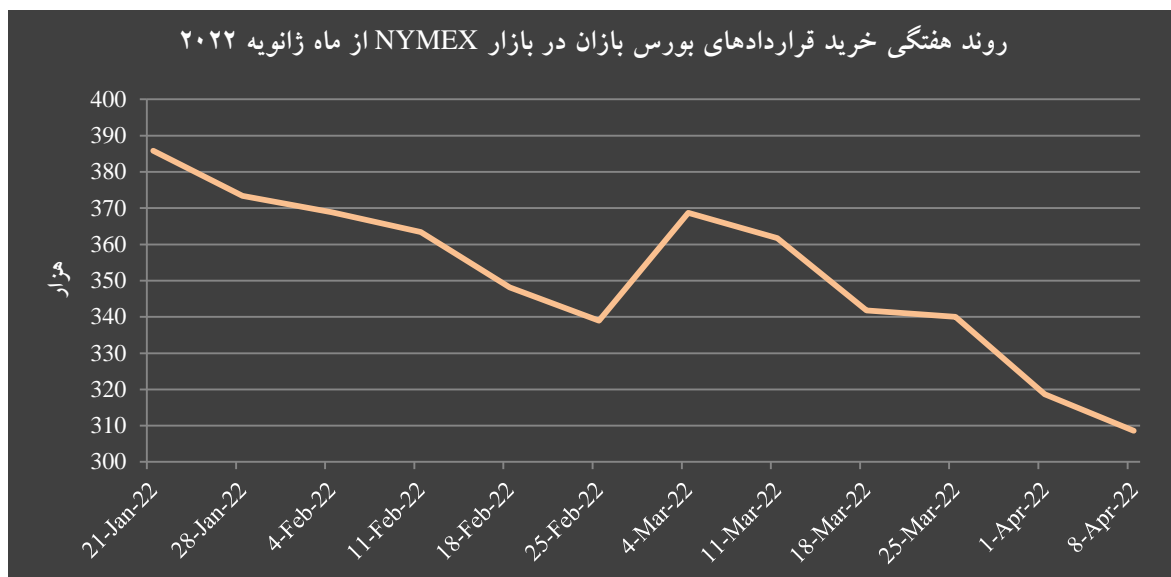
- **کاهش تعداد قراردادهای بورس‌بازان در بازار نایمکس:** در هفته منتهی به ۸ آوریل، خالص وضعیت خرید تعداد قراردادهای بورس‌بازان کاهش یافت و با کاهش ۱۸۱۰۰ قرارداد نسبت به هفته قبل، به ۳۰۸۶۰۰ قرارداد رسید.

¹⁰. International Energy Agency, Bloomberg, April 2022

¹¹. Platts, April 7, 2022

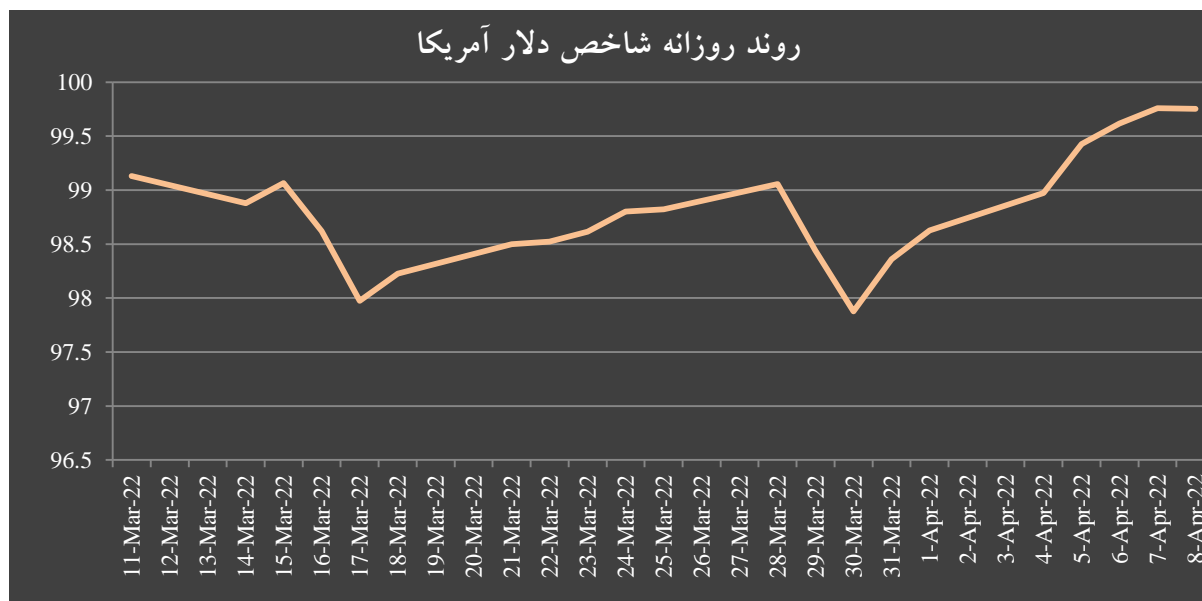
¹². خط لوله CPC نفت را از میدان نفتی تنگیز قزاقستان برای صادرات زیرساخت‌ها در امتداد سواحل دریای سیاه حمل می‌کند. بیشتر نفت خام حمل شده توسط خط لوله CPC، متعلق به روسیه، قزاقستان و شرکت‌های بزرگ بین‌المللی نفتی مانند شورون است. این کشور هم‌چنان یک شریان نفت خام حیاتی برای قزاقستان است و دو سوم صادرات نفت خام این کشور را به خود اختصاص می‌دهد.

¹³. Trackers Tanker, April 6, 2022

Source: Investing, April, 2022

- افزایش ارزش دلار: در هفته منتهی به ۸ آوریل، متوسط شاخص دلار، با افزایش ۱/۰۴ درصدی نسبت به هفته گذشته به ۹۹/۵ رسید.

Source: Investing, April, 2022

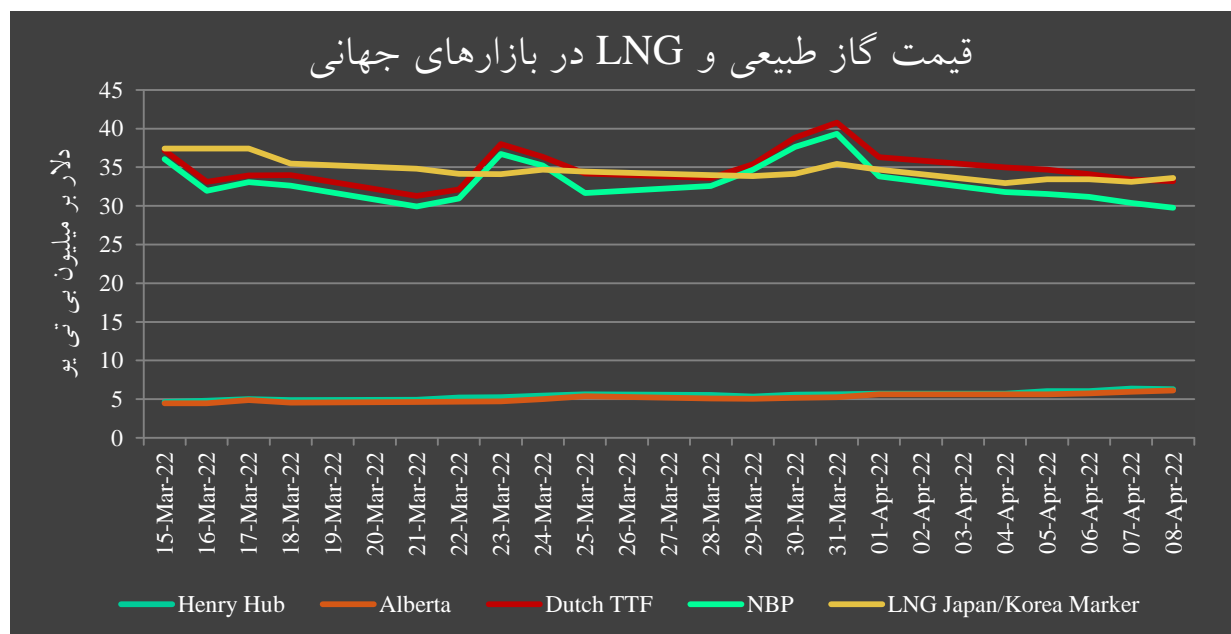
تمولات بازار گاز

روند قیمت‌ها:

در بازار گاز شمال شرق آسیا، متوسط قیمت تک‌محموله‌های LNG در هفته منتهی به ۸ آوریل به ۳۳/۳۱ دلار بر میلیون بی تی رسید که نسبت به هفته گذشته به میزان ۴ درصد کاهش یافت. در بازار گاز اروپا متوسط قیمت گاز TTF هلند در هفته منتهی به ۸ آوریل به ۳۴/۰۶ دلار بر میلیون بی تی رسید که نسبت به هفته گذشته به میزان ۶ درصد کاهش یافت و قیمت گاز TTF هلند به میزان ۰/۷۵ درصد بالاتر از قیمت LNG در بازار شمال شرق آسیا قرار گرفت.

در بازار گاز شمال شرق آسیا قیمت تک‌محموله‌های LNG تحت تأثیر کاهش قیمت گاز در بازار TTF هلند و تقاضای پایین در منطقه شمال شرق آسیا به دلیل افزایش دما، تداوم قرنطینه عمومی در چین و افزایش مشارکت در مناقصه خرید LNG کاهش یافت.

در بازار گاز اروپا شاخص TTF هلند با ادامه صادرات گاز روسیه از طریق خط لوله و افزایش تولید نیروگاه‌های بادی در بریتانیا، کاهش یافت.^{۱۴}

Source: ICE, Gas Alberta, Oil Price

¹⁴. Argus LNG Daily, April 2022

در هفته منتهی به ۸ آوریل در بازار گاز ایالات متحده آمریکا، متوسط قیمت گاز هنری هاب به میزان ۹ درصد نسبت به هفته گذشته افزایش یافت. براساس داده‌های IHS Markit، متوسط کل تولید گاز طبیعی نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۷ درصد افزایش یافت و به ۱۰۰/۳ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. تولید گاز طبیعی خشک نسبت به هفته گذشته به میزان ۰/۷ درصد افزایش یافت و به ۹۴/۸ میلیارد فوت مکعب در روز رسید. خالص واردات گاز از کانادا نسبت به هفته گذشته به میزان ۱/۸ درصد افزایش یافت.

طبق اطلاعات IHS Markit، کل تقاضای گاز طبیعی ایالات متحده نسبت به هفته گذشته به میزان ۹/۵ درصد کاهش یافت. مصرف در بخش خانگی، تجاری به میزان ۲۱/۸ درصد، در بخش صنعت به میزان ۲/۸ درصد، و برای تولید برق به میزان ۱/۷ درصد کاهش یافت. صادرات گاز طبیعی به مکزیک ۵ درصد افزایش یافت. تحویل گاز به پایانه‌های صادراتی LNG ایالات متحده به میزان ۰/۷ میلیارد فوت مکعب در روز کاهش یافت و به ۱۲/۵ میلیارد فوت مکعب در روز رسید.

صادرات LNG ایالات متحده نسبت به هفته گذشته کاهش یافت و ۲۳ فروند کشتی LNG با ظرفیت حمل ۸۶ میلیارد فوت مکعب از آمریکا صادر شد.

براساس اطلاعات هفتگی اداره اطلاعات انرژی آمریکا، در هفته منتهی به ۸ آوریل، قیمت گازهای مخلوط مایع در یک مجتمع تولیدی در مونت بلویو، تگزاس با ۶۴ سنت کاهش نسبت به هفته گذشته به ۱۲/۴۳ دلار بر میلیون بی تی یو رسید. قیمت گاز طبیعی در کانال کشتی هیوستون نسبت به هفته گذشته به میزان ۱۳ درصد و قیمت اتان ۵ درصد افزایش یافت. قیمت اتیلن ۱۴ درصد کاهش یافت. با کاهش قیمت نفت خام برنت، قیمت‌های پروپان، بوتان و بنزین کاهش یافت. قیمت پروپان و بوتان ۷ درصد کاهش یافت و قیمت ایزوبوتان و بنزین به ترتیب به میزان ۶ و ۱۱ درصد کاهش یافت.^{۱۵}

¹⁵.U.S Energy Information Administration, April 13, 2022

About us

The section of oil, gas and petro-chemistry is the up-most and first industrial vantage of the country and the pivot of the Economy of Iran. Regarding the importance of this section and the need for coordinating and organizing the most active people in the field of production and exporting oil, gas, and petrochemical products ,some forethoughtful and job- makers in the private section of the country decided to come together to fight against the threats by using the opportunity of mass intelligence and potentials.

2022 Iranian Oil, Gas and Petrochemical products exports' association All Rights Reserved.

OPEX Publications

Website: <http://www.opex.ir>

Contact information: <http://www.opex.ir/en/aboutus/contactus>